

MANTE

A Magyar
Nevelők és
Tanárok Egyesületének

IV. évfolyam, 7.szám

2006 január

H Í R L E V E L E

Angyali üdvözet

A Magyar Nevelők és Tanárok Egyesülete 2005-ben több programjával, állásfoglalásával, akciójával és hírleveleivel a lehetőségeihez mérten hozzájárult a pedagógiai közélet formálásához. Az év végén pedig kedves meglepetéssel készült a tagjai számára.

Ádvent meghitt pillanataiban, a karácsonyvárás időszakában, december 9-én ugyanis **Jókai Anna**, a hazai prózairodalom élvonalába tartozó író nő látogatott el hozzánk. Az író nő a XX. század második felének olyan árnyalt tehetségű prózaírója, aki műveiben a kijelölt közösségen – így többek között a pedagógusokon is - túlmenően az eszmék és a valóság viszonyára, intellektualitás lehetőségeire mutat rá hiteles módon, színesen, írói sokrétűséggel..

Jó volt érezni, hogy sem kedve, sem alkotóereje nem apad az idő múlásával, a hallgatóság meggyőződhetett mindenre kiterjedő figyelméről és érzékenységről.

A MANTE jelenlévő tagjainak adventi hangulatba öltöző lelkét mélyen megérintette Jókai Anna keresztény szellemisége, elkötelezettsége. "Szakrális érintettség" - ahogy ezt ő nevezi – folyamatosan arra serkenti, hogy közelebb kerüljön az isteni lényeghez. A velünk megosztott gondolataiból kiderült, hogy számára Isten és ember, a Világegyetem és a Föld viszonya a legfőbb ihletforrás. Keresztény felfogása és szellemisége rendkívül értékes minden pedagógus számára. Okfejtése szerint a legmélyebb hitérzés is csak úgy hat, "ha az

esztétika erejével és személyességében jelenik meg." Az alkotó embernek, így a pedagógusoknak is, hozzá kell adniuk valami "többletet" a már elfogadott felismerésekhez, igazságokhoz, ugyanakkor rendelkezniük kell alázattal is, hogy az emberi egyensúlyát mindenki megőrizhesse itt a Földön. Ahogy hasonlatként említette: " "Bach úgy vallotta egykoron, hogy az ő munkaadója egyedül Isten."

Jókai Annát és életművét ismerve régóta tudhattuk, hogy írásaira nagyon sokan odafigyelnek, és várják az újabb kötetek megjelenését. Életrajzának már kevésbé ismert eleme, hogy gyermekkori iskolai élményeit követően könyveléssel kellett foglalkoznia, majd beteljesült az álma is, pedagógusként 1961-1970 között a Jázmin Utcai Általános Iskolában taníthatott.

Az irodalmi pályafutását költőként kezdte, majd különböző műfajokban jelentek meg az élet morális kérdéseit boncolgató művei. Munkássága elismeréseként többek között 1970-ben József Attila-díjat, 1992-ben a Magyar Köztársaság érdemrend középkeresztjét, 1994-ben Kossuth-díjat, 1998-ban a Magyar Örökség Díjat kapta meg az író nő.

A pedagógus társadalomnak szóló egyik legfontosabb üzenetét megtalálhatjuk saját, korábbi vallomásában. „Értékükön próbálom mérni, elhelyezni a dolgokat, de soha nem mondok véleményt úgy, hogy abban ne legyen helye az okkeresésnek, a megértésnek, a könyörületnek.” Ez a gondolat az egyik legfontosabb elv kell, hogy legyen egy pedagógus munkásságában is.

Gondolatai, eszméi egyértelművé tették a hallgatóság számára, hogy az író az aforizmaszerű megfogalmazások mestere, akinek meggyőződése, hogy az erkölcsi érték a mérleg nyelve. Rávilágított az erőszak, fásultság, szeretet, udvariasság, türelem, a tisztelet és a kitartás együttes jelenségeire, melyek a társadalom jelenlegi állapotát tükrözik.

Az együtt töltött idő lassan ráébresztett bennünket, hogy azt kell megtanulnunk, – sokszor akár a saját kárunkon is, nagyon keserves szellemi iskolázás után-, hogy a gondolatainkat átmelegítsük és a szívünkkel okosak legyünk. Ahogy mondta: „Az, hogy kik vagyunk és miért vagyunk, ez a gyermekek szájából sűrűn elhangzó és csak később, gőgünk következtében lesajnált alapkérdés igenis segít a jelen irodalminak álcázott vitáiban eligazodni. Ez a nagy dolgoknak a

mindennapi étellel való szoros kapcsolata. Jákob lajtorjája kimondja. »Ne félj, mert visszavezetlek erre a földre«.Ez a lajtorja szimbólum, hol nemcsak az angyalok járnak le-föl, hanem mi is le-föl járunk a lajtorján. Visszük föl, ami lent van, és hozzuk le, ami fönt van.”

Azon az estén mindegyikünk szíve megtelt melegséggel, mely kitartott Ádventben, és még ma is útravalóul szolgál az újesztendőben. Szívből kívánjuk, hogy Jókai Annát még sokáig foglalkoztassa ez a titokzatos és választott spirituális realizmus, és sokszor látogasson el hozzánk.

Gilicze Zoltán

Az Általános Iskolai Igazgatók Országos Szövetsége, a Független Pedagógus Fórum, a Gimnáziumok Országos Szövetsége (GOSZ), a Kollégiumok Szövetsége, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete (PDSZ), a Magyar Nevelők és Tanárok Egyesülete (MANTE), A Magyar Közoktatási és Szakképzési Szakszervezet (MKSZSZ), a Magyarországi Szülők Országos Egyesülete, a Szakmai Középiskolákért Kulturális Egyesület a közös közleményt fogalmazott meg a 2006. évi költségvetés közoktatást érintő fejezeteiről

Az aláíró szervezetek vezetői áttekintették és megvitatták a parlament elé terjesztett költségvetési törvénnyel kapcsolatos gondokat. A szervezetek, a további együttműködés szándékát kinyilvánítva, a következő megállapításokat teszik:

A tervezet – az Állami Számvevőszék és a kormány által közölt adatok szerint is – több, mint 25 milliárd forintot von ki a közoktatási normatívák köréből.

A csökkenés következtében **veszélybe kerül az egyenlő hozzáférés** a minőségi oktatáshoz, ami **növeli az esélyegyenlőtlenség mértékét.**

A kollégiumi és a művészeti nevelés normatíváinak radikális csökkentése valamint a kistélepülések támogatása visszafogásának együttes hatása sok gyermeket és szülőt lehetetlen helyzetbe hozhat.

Az oktatás minőségbiztosítására, a pedagógusok továbbképzésére, a kétszintű érettségire vonatkozó támogatás nagymértékű csökkenése, megszűnése olyan helyzetet teremt, amely egyrészt veszélyezteti az oktatás minőségét, az emeltszintű érettségi lebonyolítását, az intézmények működését, másrészt teljesíthetetlen anyagi terhet ró a fenntartókra, amennyiben a fenti hatást el kívánják kerülni.

A szabadidős tevékenység és a diáksport támogatásának megszűnése növeli a szülők terheit azokon a településeken, ahol képesek még többet áldozni gyermekük fejlődésére és **tovább növeli a gyermekek hátrányát a leszakadó régiókban.**

Az integrációra, valamint a nemzetiségi oktatásra tervezett támogatások olyan csekély mértékűek, amelyek **veszélyeztetik mind a bármilyen típusú hátránnyal küzdők esélyeit, mind pedig a nemzetiségek kultúrája, identitása megőrzésének – a társadalom számára nélkülözhetetlen – mára elért szintjének megőrzését.**

Az oktatási törvény szabályozásának az elmúlt három évben történt módosításai újabb hangzatos, a fejlettebb európai országokban létező feladatokat és lehetőségeket valamint elvárásokat fogalmaztak meg a közoktatás szereplőivel, intézményeivel és résztvevőivel szemben, ugyanakkor ezekhez semmilyen tényleges fejlesztési forrást nem csatoltak egyértelmű törvényi garanciával. A jelenlegi költségvetés már az eddigi feladatok következetes teljesítését is elbizonytalanítja, vagy részben lehetetlenné teszi. A szakmai és érdekképviselői szervezetek a finanszírozás ellentmondásaira folyamatosan felhívják a figyelmet. Elkeserítő a **minőségi munka, a tanártovábbképzés és a pótlékok rendezésének az oktatási kormányzat által hangoztatott elvi szólamai** és a költségvetési tervezésben **alkalmazott gyakorlata** közötti évről évre **növekvő szakadék**. Mintha a fejlesztés pusztán jámbor és tehetetlen szándékán túl komoly gyakorlati elképzelés sem állna. Összességében megállapítható, hogy a növekvő szakmai és minőségi követelményeket előíró jogszabályváltozások (közoktatási , szakképzési törvény) betarthatóságát és várt hatását nem garantálja a költségvetési törvénytervezet. Sajnos értelmetlenné válnak azok a finanszírozásra vonatkozó szakmai egyeztetések, melyeknek pozitív költségvetésük nincsenek.

Az aláíró szervezetek megállapítják, hogy a kormány a társadalmi partnerek megkerülésével kívánja törvényesíteni a mai napon még törvénnyel garantált finanszírozási feltételt, amely szerint a támogatás összértéke nem lehet kevesebb az előző évinél. A kormánynak ez a törekvése nem elfogadható, Másrészt **az az eljárás, amely kizárta az egyeztetésben résztvevő szervezeteket a forráskivonást lehetővé tevő törvénytervezet vitájából** azt sugallja, hogy a kormány egy ilyen horderejű kérdésben kerüli a társadalmi kontrollt.

Az aláírók a közoktatás területén - az Európai Unió tagállamaként különösen - elengedhetetlennek tartják egy társadalmi, politikai és szakmai megegyezésen alapuló, hosszú távú (kormányzati ciklusokon átívelő) nemzeti közoktatási stratégia létrehozását, amint ezt hangsúlyozták

többek közt 2003 májusában is, és sérelmezik, hogy a korábbi ígéreteken túl, azóta nem történt e körben semmilyen előrelépés.

Az aláíró szervezetek követelik, hogy a tervezett forráskivonás ne valósuljon meg, hanem olyan költségvetés szülessen, amely a közoktatás támogatásának legalább a korábbi reálértékét megőrzi.

Budapest, 2005. november 4.

Novemberben Franklin lépcsői irodánk előadótermében élénk érdeklődés mellett zajlott a kétszintű érettségi bevezetésének tapasztalatairól szóló tanácskozásunk.

Vitaindító előadást tartott Kaposi József és Szebedy Tas.